29.3.2021

Espoon kaupungin lausunto talousvaliokunnalle: HE 39/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta

Liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisen rajoittamisen lyhyen ja pitkä aikavälin taloudellisia vaikutuksia suhteessa saavutettaviin terveyshyötyihin pitäisi arvioida hallituksen esityksessä esitettyä laajemmin.

Liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikainen rajoittaminen heikentää espoolaisten yritysten liiketoimintaa ja liikevaihtoa. Nopeat rajoitustoimet eivät mahdollista yritysten kustannusten sopeuttamista riittävän nopeasti. Nopeutettu yt-menettely ei helpota yritysten kiinteitä vuokra-, varastointi-, sekä kuljetuskustannuksia. Yrityksiä tulee tukea riittävästi ja oikea-aikaisesti koronan ja rajoitustoimien taloudellisista vaikutuksista yli pääsemiseen, jotta elinkelpoisia ja hyvin työllistäviä yrityksiä ei kaatuisi koronan vaikutuksiin. Ilman riittävää tukea on uhkana mittava yritysten kaatuminen ja työttömyyden lisääntyminen edelleen.

Yritysten verotettava tulo heikkenee, joka vaikuttaa kuntien yhteisöveron tuottoon pitkällä aikavälillä. 10 prosenttiyksikön korotus helpottaa vuotta 2021, mutta pitkällä aikavälillä vaikutus kohdistuu kunnille. Yritysten lomautukset, irtisanomiset ja konkurssit vähentävät työllisten määrää ja siten ansiotulosta perittävää kunnallisveron kertymää lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Poistuvien työpaikkojen tilalle syntyy kokemuksen mukaan varsin hitaasti uusia työpaikkoja.

Liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikainen rajoittaminen lisää oppimis- ja hyvinvointivelkaa erityisesti perusopetuksessa ja 2. asteen koulutuksessa. Tämä edellyttää oppilashuollon ja sosiaalipalvelujen tarjonnan kasvattamista. Oppimis- ja hyvinvointivelan euromääräisiä ja pitkäaikaisia vaikutuksia on mahdotonta arvioida.

Velvollisuus käyttää suojamaskia niillä alueilla, joille on säädetty liikkumis- ja oleskelurajoituksia, kasvattaa kuntien tehtäviä ja kustannuksia suojavarusteiden jakelusta vähävaraisille.

Jo voimassa olevien ja nyt suunniteltujen lisärajoitusten vaikutus kuntien verotuloihin lyhyellä ja pitkällä aikavälillä on merkittävä, vaikutukset voimistuvat, mikäli liikkumisrajoitukset pitkittyvät nyt esitetystä.

Jukka Mäkelä
kaupunginjohtaja
Espoon kaupunki